

➔ **НОВИНИ НДО Кіровоградщини**

- ✓ **ЧОЛОВІКИ** за гендер
- ✓ **РОБИТИ** помилки краще на тренінгах
- ✓ **ЖІНКИ** стають активнішими
- ✓ **АФГАНЦІ** об'єднуються

➔ **ТОЧКА зору**

- ✓ **РЕСУРСНІ** центри України - між минулим та майбутнім.

➔ **АКТУАЛЬНА тема**

- ✓ **ВІДВЕСТИ** молодь від прізви.
- ✓ **ЖИВИЙ** приклад життєздатності.

➔ **КОМЕНТАР фахівця**

- ✓ **ЯК** спокійно пережити аудит.

➔ **ЗНАЙОМСТВО зблизька**

- ✓ **МЕРЕЖА** громадянської дії в Україні (UCAN).

➔ **БІБЛІОТЕЧКА для НДО**

- ✓ **ТЕХНОЛОГІЯ** розвитку інформаційно-методичної мережі для громадського сектору на регіональному рівні. Ч.1
- ✓ **ІНФОРМАЦІЙНЕ** забезпечення процесу вирішення соціальних проблем на місцевому рівні

➔ **КОНКУРСИ**

- ✓ **СЛУЖБА** "Добродія київська", ІСАР "Єднання".
- ✓ **МІЖНАРОДНИЙ** фонд "Відродження".

ЯК пережити аудит (поради бухгалтера)

Коли говорять про діяльність організацій третього сектору, то багато уваги приділяється тим, хто безпосередньо працює на першому плані – це керівники, тренери, консультанти. Але досить часто забувають про роботу тих, хто знаходиться поза увагою громадськості. Такими працівниками є бухгалтери організацій.

(продовження на стор.6)

Тиражування цього бюлетеня здійснено в рамках проекту "Воля громадська - сила могутня!", що впроваджується ІСС та ІСАР "Єднання" за фінансування Агентства США з міжнародного розвитку.

Думки, висловлені у виданні, належать авторам і можуть не співпадати з офіційною позицією редакції бюлетеню, ІСС, ІСАР "Єднання" та Агентства США з міжнародного розвитку.

ЧОЛОВІКИ за тендер

"Відзеркалення тендерних підходів в засобах масової інформації" таку тему мало засідання круглого столу, яке відбулося в бібліотеці імені Юрія Гагаріна. Проходив захід в рамках вже відомого кіровоградцям українсько - шведського проекту "Ольга та Олег". Ідея провести моніторинг кіровоградських видань на предмет гендерної нерівності народилася, як не дивно, у чоловіків. І не просто чоловіків, а тендерно активних. В усякому випадку, себе та своїх товаришів голова правління громадської організації "Чоловіки за рівні права" Андрій Кривуляк вважає саме такими. На його думку чоловіки мають не тільки підтримувати прагнення жінок до рівності, а й виступати у ролі генераторів нових ідей. Серед цілей організації голова правління бачить пропаганду тендерної політики, активізацію чоловіків у процесах виховання підростаючого покоління, як в школі, так і вдома, і навіть допомогу чоловікам, які її потребують. Втім, жінкам, на думку Андрія Кривуляка, підтримка потрібна ще більше. Провівши моніторинг трьох кіровоградських газет організатори круглого столу дійшли висновку, що кіровоградські жінки знаходяться ще в гіршому, у порівнянні з сильною статтю, становищі. Відтак, молода організація вважає за потрібне вирішувати тендерні питання разом зі своїми чарівними колегами з організації "Ольга та Олег". Її представниця Ірина Харченко була живим свідченням того, що ця співпраця не просто декларація. Як люди, що переймаються тендерними проблемами, організатори круглого столу оголосили для журналістів конкурс на краще висвітлення цієї тематики. Вони сподіваються, що таким чином питання тендеру в кіровоградській пресі підніматимуться частіше, а відповідно і сприйматися будуть краще.

РОБИТИ помилки краще на тренінгах

Виходячи з того, що переважна більшість людей, вважає за краще отримувати досвід на власних помилках. Робить це завжди і не зважаючи ні на що. Саме цю людську рису, для навчання дорослих у тренінгах і використовують. Зробивши репетицію помилки в ігровій формі, в реальній ситуації людина її вже не допустить. Втім, для того тренінги і існують, аби на них вчитися. Один з них, дводенний семінар-тренінг для лідерів громадських організацій "Інформаційне забезпечення процесу вирішення соціальних проблем на місцевому рівні" пройшов днями на базі Центру підтримки творчих ініціатив. Провів його Інститут соціокультурного менеджменту. Слід нагадати, що нинішній проект ІСКМ, який, до речі підтримав ІСАР "Сднання", є продовженням планомірного об'єднання працівниками інституту зусиль НДО та ЗМІ. Як пам'ятаєте, спочатку працювали з журналістами, тепер черга за громадськими організаціями. За словами учасника тренінгу, представника регіонального відділення НДО "Педагоги за мир та взаєморозуміння", Ірини Завражної, головною проблемою при спілкуванні з пресою є невміння працівників громадських організацій презентувати себе та свою роботу. За глибоким

переконанням президента Інституту соціокультурного менеджменту Лева Абрамова, громадські організації, на відміну від більшості політичних, багато працюють, але мало кому про це розказують. Ось і доводиться тренерам ІСКМ вчити лідерів НДО позбуватися зайвої сором'язливості та знаходити серед журналістів вірних однодумців і групу підтримки.

ЖІНКИ стають активнішими

В обласній універсальній науковій бібліотеці імені Дмитра Чижевського відбулося засідання Асоціації жіночих громадських організацій Кіровоградської області. Створена декілька тижнів тому Асоціація вже починає привертати до себе увагу колеганок. Якщо під час установчих зборів до неї входило дев'ять жіночих громадських організацій, то нині в Асоціації розглядається питання про приєднання ще двох. Обидві організації молоді і заявити про себе, як такі, ще не встигли. Втім, особистості, які їх очолюють Кіровограду знайомі добре. Новостворений Центр екології сім'ї - дітище Наталі Єршової. В області вона відома тим, що першою взяла на себе сміливість стати мамою дитячого будинку сімейного типу. Знають кіровоградці і Тетяну Краснощоченко. Директор єдиного в місті кінотеатру "Зоряний" доклала багато зусиль, аби її колектив не залишився без роботи. Віднедавна пані Тетяна очолює обласне відділення жіночої громадської організації "Берегиня України". Роботу своїх організацій обидві жінки бачать у співпраці з іншими членами Асоціації. Вони вважають, що тільки таким чином їхні організації зможуть виконати свої статутні завдання та допомогти кіровоградцям у вирішенні проблем, актуальних для регіону.

АФГАНЦІ об'єднуються

Нещодавно у Малій Висці було створено районну організацію Української Спілки ветеранів Афганістану. За словами голови обласної організації УСВА Віталія Токарева - це один з найбільших осередків "афганців" на Кіровоградщині. Нині там проживає сто шістьдесят п'ять ветеранів Афганістану. Відтак, самим маловісківцям дивно, що таку організацію ними не було створено раніше. Своєю головою на установчих зборах бойові побратими обрали Леоніда Скічка. Для молодого пенсіонера нова посада виявилася абсолютно несподіванкою, але від доручення земляків відмовитися не зміг. Афганському братству новоспечений голова районної організації пообіцяв вирішувати всі проблеми разом.

У своїй підтримці ветеранів Афганістану завірив і голова райдержадміністрації Василь Шульга. На його думку, така велика організація може суттєво впливати на соціальне життя району. Закінчити ж зустріч афганці запропонували вшануванням пам'яті загиблих товаришів. З Афганістану, додому, в Маловісківський район, таких не повернулося п'ятеро. На честь загиблих земляків та всіх, хто пролив кров у чужих землях, в районному центрі встановлено пам'ятник. Відтак, установчі збори завершили покладанням квітів до меморіалу слави. А вже після цього почали будувати плани на майбутнє організації.

РЕСУРСНІ центри України - між минулим та майбутнім

Історія людського суспільства часто запам'ятовується нащадками своїми переломними моментами. Однак, парадокс даного явища полягає в тому, що сучасники часто не в змозі помітити й оцінити важливість змін, що відбуваються. Саме в такій ситуації, з погляду автора опинилися в цей момент одні з найбільш відомих і авторитетних громадських організацій України - Ресурсні центри (РЦ). Як відомо, протягом останніх восьми років РЦ у регіонах були одними з найбільш відомих і активно працюючих організацій. Однак для стороннього спостерігача, об'єктивно оцінити результати їхньої діяльності досить складно, оскільки соціальні зміни, каталізатором яких стали дані організації, часто здійснюються через діяльність їхніх клієнтів - регіональних громадських організацій. Можливо саме тому, досить розповсюдженою є думка, що ресурсні центри є сервісними організаціями.

Як не дивно це звучить, дане твердження одночасно є й правильним і не правильним. В першу чергу тому, що надання технічних послуг регіональним НДО є однією з помітних форм діяльності таких організацій. Однак, далеко не єдиною і, на думку автора, не найважливішою. До такого висновку можна прийти, ознайомившись із діяльністю, наприклад Центра підтримки творчих ініціатив (ЦПТІ) - ресурсного центра для НДО Кіровоградського регіону. Тим більше, що авторові легше це зробити з досить високим ступенем об'єктивності, оскільки він може оцінити роботу Центру як зсередини (робота в цій організації з 1998-2002), так і ззовні (з 2003 року робота в іншій громадській організації - Інститут соціокультурного менеджменту). Якщо говорити коротко, то всю діяльність ЦПТІ можна розділити на два напрямки, які у свою чергу включатимуть безліч складових елементів, а саме:

1. Розвиток суспільного сектора регіону.
2. Створення в суспільстві сприятливих умов для діяльності громадських організацій.

Більш докладний опис роботи ЦПТІ та і будь-якого іншого РЦ зайняло б не одну сотню сторінок, що ніяк не відповідає формату статті. Однак є дуже вірний вічний принцип, що дозволяє правильно оцінити роботу будь-якої організації «по

ТОЧКА зору

справах судить їх». Які ж головні досягнення даної організації за період її роботи як ресурсний центр (1999-2004):

1. У регіоні підготовлені професійні кадри для громадських організацій, які активно працюють і досягли значних успіхів у вирішенні соціальних проблем, залученні ресурсів і т.д. (Знам'янський Центр виховання молоді «Чайка», Олександрійський районний благодійний центр і ін.)

2. У партнерстві з державними установами культури створена інформаційно-методична мережа по активізації місцевих громад.

3. Створено методичну базу з підготовки місцевих суспільних активістів (програми, підручники, довідники й ін.).

4. Професійно й активно діють партнери ЦПТІ, яким делегована частина функцій організації (Інститут соціокультурного менеджменту, що взяв на себе функцію посилення інформаційного впливу суспільного сектора в регіоні, роботу з журналістами й т.д.).

5. Завдяки співробітництву з міністерством культури й мистецтв створені сприятливі умови для реалізації програми довгострокового партнерства НДО України й державних установ культури.

6. Модель партнерства з державними установами культури розповсюджена в інших регіонах (Миколаїв, Дніпропетровськ і т.д.).

7. Створено інформаційні механізми, які активно використовуються громадськими організаціями, експертами, журналістами і т.д. («Віртуальний ресурсний центр» - www.ngo.org.ua «Соціальна лабораторія» - www.socclab.org.ua, «3-й сектор і 4-я влада» - www.presscat.org.ua).

Цей перелік можна було б продовжувати дуже довго, а стосовно до всіх ресурсних центрів він став би, можливо, нескінченним, однак найважливішим з того, що відбулося з ЦПТІ та іншими ресурсними центрами - це те, що із сервісної організації Центр перетворився в соціальну лабораторію, що розробляє, апробує на регіональному рівні й передає партнерам для подальшого поширення ефективні соціальні технології. Все це було б неможливим без високої кваліфікації персоналу даної організації. Тут не можна не згадати величезну роль, що зіграв у цьому процесі Фонд Євразія, що протягом тривалого часу не тільки фінансував діяльність ЦПТІ й інших ресурсних центрів, й постійно навчав працівників ресурсних центрів із залученням найкращих фахівців.

Із усього сказаного можна зробити висновок, що ЦПТІ й інші ресурсні центри стали каталізатором суспільної активності на

АКТУАЛЬНА тема

регіональному рівні. На даний час вони мають величезний досвід роботи, підготовлений персонал, авторитет у місцевому середовищі. Завдяки цьому ресурсні центри цілком упевнено можуть перетнути свою історичну мить «між минулим і майбутнім», залишаючись при цьому, хоч і в новій якості, але як і раніше необхідними для суспільства.

Кость Левкович

ЛІГА РЕСУРСНИХ ЦЕНТРІВ УКРАЇНИ

www.ligarc.org.ua

ВІДВЕСТИ молодь від прірви

Психологи вважають, що потяг до наркотичних речовин з'являється у людини тоді, коли між цілями та засобами їх досягнення виникає невідповідність. Найчастіше це трапляється у молодому віці, коли людина тільки входить у доросле життя таким чином, найбільш незахищеною від наркотиків стає молодь. Найвищим же, на думку фахівців, ризик захворіти на наркоманію є у двох соціальних крайностей: дуже багатих, або ж дуже бідних. І ті й інші, мають багато зайвого часу і повну відсутність подальших орієнтирів для розвитку. Втекти від реалій життя вони намагаються за допомогою наркотиків. Як правило, ставши на шлях залежності, такі особи починають пропагувати вживання наркотичних речовин серед своїх однолітків. Щоб не допустити, або ж звести до мінімуму, негативний вплив наркоманів на підростаюче покоління, спеціалісти соціальних служб для молоді проводять у молодіжному середовищі різні інформаційно-просвітницькі заходи. Минулого року таких в області було проведено півтисячі. На пропаганду здорового способу життя спрямовано і видання працівниками служби листівок, плакатів та буклетів. Напередодні дня боротьби із наркозалежністю злободенній темі було присвячено засідання Кіровоградського прес-клубу. Про ефект від проведених заходів говорять соціологічні дослідження. За оголошеними під час засідання даними Едуард Ключенко, про негативний вплив наркотиків на організм людини знає сімдесят п'ять відсотків опитаної кіровоградської молоді. До позитивних відноситься той факт, що всі вони виступають проти легалізації будь-яких наркотичних

НДО-Інформ

№ 2 (26), 2004

речовин. В тому числі і легких. Відтак, спеціалісти переконані, що більшість підростаючого покоління зі своєю позицією, щодо наркотиків, вже визначилась. З тими, хто, все ж таки, у залежність потрапив, працює обласний благодійний фонд "Повернення до життя". У деяких спальних районах Кіровограда та Знам'янки працівниками фонду реалізується програма заміни шприців, в ході якої з наркозалежними проводяться індивідуальні бесіди. Спільно з обласним центром соціальних служб для молоді фондом також створено регіональний центр ресоціалізації наркозалежної молоді. Знаходиться він у селі Плосььке, Знам'янського району. Поки що центр має у своєму розпорядженні лише дві кімнати для реабілітації, але організатори сподіваються на розширення програми. Взагалі, гостра тема не залишила на засіданні жодного байдужого і дуже швидко перейшла у дискусію. Після декількох годин дебатів учасники прес-клубу все ж таки дійшли висновку, що скільки б з підростаючим поколінням фахівці не працювали - головна відповідальність за виховання дитини, як і раніше лежить на сім'ї.

Еліна Мороко.

БФ "ПОВЕРНЕННЯ ДО ЖИТТЯ"

вул. Привокзальна, 20, м. Знам'янка,
*Кіровоградської області, 27406, Україна

ЖИВИЙ приклад життєздатності

У листопаді цього року одній з найактивніших молодіжних НДО Кіровоградської області — Знам'янський "Чайці" виповниться п'ятнадцять років. За цей час через "горнило" організації вже пройшло до шести тисяч дітлахів. Палкими прихильниками та волонтерами "Чайки" всі вони є і нині, до речі, найстаршому з них вже за тридцять. Особливо тепло жителі Знам'янки ставляться до керівника організації Володимира Колибіденка. Окрім свого улюбленого дітища Володимир ще очолює районну організацію Товариства сприяння обороні України та обласну організацію Всеукраїнського дитяче - патріотичного об'єднання "Майбутнє України". Вже зараз до неї входить чотири районних осередки. Ще три знаходяться на етапі становлення, але мають бажання приєднатися.. За досвідом до Володимира приїжджають з усієї

країни, радяться, і як то кажуть, йдуть "слід в слід". Володимир Колибіденко, *напівжартома-напівсерйозно говорить, що вже й книжку б про свою роботу написав, аби гроші були. Дітей же він просто обоожнює. Впевнений, що всі вони талановиті, добрі, гарні і взагалі мріє про той час, коли усі діти Знам'янки дружитимуть з "Чайкою". Отож, наша сьогоднішня розповідь про нього та історію успіху молодіжної організації "Чайка".*

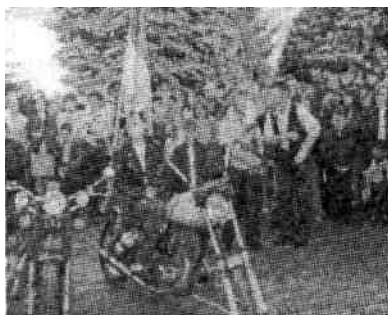
Володя, розкажіть, з чого у Вас все починалося?

Ще до армії ми з друзями займалися спортом. Просто так, для себе. Клуб наш знаходився по вулиці Пролетарській 37. Хоча, мабуть, і клубом це було важко назвати, таке собі напівпідвальне приміщення.. Коли я пішов до армії - цей клуб закrywся. Відслуживши в Афганістані я повернувся додому і вирішив відновити його роботу. Почали займатися, молодь з двору та мікрорайону "підтяглася". Потім нас помітили "афганці". Тобто, прийшов до нас якось голова Знам'янської організації, був тоді у нас Володимир Грабовський, і запропонував займатися з дітьми. Спочатку навіть пообіцяв різні заходи фінансувати, заробітну плату платити і таке інше. Але так вийшло, що обіцяну зарплату видали лише один раз, потім частково, а потім взагалі про нас забули. Це був листопад 1989 року. То було не дуже гарно, тому що діти вже прийшли, почали займатися і тут раптом все припиняється. Ну як же ти їх просто розпустиш? Ось так і почали займатися заради самих занять. Працював я тоді у локомотивному депо слюсарем. Ну що тут сказати? До 94 року "афганці" нас ще трохи фінансували, надавали деяку допомогу при організації походів, різних змагань, як Всеукраїнських, так і обласних. Були і місцеві зльоти у Знам'янці. Тобто, молодь якось розвивалася, до чогось прагнула. Хлопці займалися спортом, підвищувався і наш рівень роботи. Був тоді Знам'янський центр ВПО при Знам'янській Спільці ветеранів Афганістану. В 94 році голову організації було перебрано і після цієї заміни на нас вже просто не звертали ніякої уваги, мовляв: "Ну є, то й добре". Треба сказати, що мені вже тоді доводилося не тільки тренувати дітей, а й керувати гуртком. Куди не прийдеш від цієї організації-мене питають "Хто ви, що, а хто ви такі, взагалі?" Я їм кажу, що ми представники Спільки ветеранів Афганістану, а вони мені: "Який у вас статус? Печатки немає, свого статуту немає." А вже тоді в нас були зав'язані зв'язки з Черкаським центром виховання молоді "Вулкан",

там теж з дітьми працювали "афганці". Мали ми спілкування і з різними організаціями з інших регіонів. Так ми дійшли висновку, що потрібно організацію легалізувати, оформлювати окремо. Назвали Знам'янський центром військово-патріотичного виховання молоді "Чайка". Юридичний статус молодіжної організації отримали у 1996 році. На нас тоді вже звертали увагу, нас поважали. Ми нормально співпрацювали з міськвиконкомом, воєнкоматом. Наші інструктори, знову ж таки зі складу колишніх вихованців, навіть сиділи у військкоматі при призові наших хлопців, як члени приймальної комісії, висловлювали свою думку про ту чи іншу людину, рекомендували хлопців в елітні війська нашої армії.

Отож, 1996 рік: велика організація, багато дітей та ніяких грошей на її утримання. Написав я листи на ім'я керівників всіх державних структур Знам'янки, приватних підприємств. Пройшов по всіх бюджетних інстанціях,

комерційних структурах. В листі було прохання про підтримку організації невеликою сумою пожертви з перерахуванням її на розрахунковий рахунок. Розіслав я тоді більше сотні листів і лише одна людина перерахувала організації 10 гривень. Тоді мій товариш, друг дитинства, який починав разом зі мною - Володя Привалов,

запропонував нашому колективу заробляти гроші самостійно. Це як прозріння якесь було. Адже дійсно, організація велика, невже ми не можемо для себе грошей заробити. Тоді я почав ходити до тих самих підприємств та пропонувати їм нашу допомогу, взамін на спонсорвання наших заходів чи потреб організації. Припустимо, ми фарбуємо кіоск, прибираємо навколо нього, а підприємець - в знак подяки, перераховує незначну суму грошей організації. Як правило, в цьому випадку підприємці допомагають нам, я б навіть сказав, із задоволенням. Саме таким чином ми заробляли собі гроші для поїздок на змагання... проїзд, проживання, харчування. Дуже гарно нам допомагає організація, на балансі якої знаходиться наш будинок. Ті ж акції які ми проводимо, наприклад чисте місто", достатньо лише прийти і сказати, що саме ми вирішили зробити і нам в усьому йдуть назустріч. Дають машину, цвяхи, дошки і усілякий інвентар - тільки працєю. Діти бачать, що нас підтримують і роблять все дуже охоче. В результаті добре і для міста і для дітей.

Трохи повертаючись назад, я б хотів розказати про історію виникнення ще одного нашого клубу. У 1992 році я отримав квартиру по вулиці Калініна 109. Якось зайшов у напівпідвальне приміщення нашого будинку і побачив, що там збирається молодь. Ось я і запропонував їм зробити клуб. Мою пропозицію займатися спортом сприйняли нормально. Чесно кажучи, мене тоді хлопці дуже підтримали. Пішов на поступки й ЖЕК, почалося будівництво. Нам навіть підлогу тоді постелили. Воно ще й досі, це будівництво триває. Просто там в нас 437 кв. м. і хоча ми зробили вже багато, роботи ще вистачає. Минулого року, нарешті, зробили нормальні душову та туалетну кімнати. Для напівпідвального приміщення - це навіть дуже розкішно. Жодна молодіжна організація, яка працює у схожих умовах - такого не має. Ось так потроху ми розвивалися: тренувалися, працювали, їздили на змагання. Наші діти займалися в нас по 4-5 років, потім призивалися до армії, приходили зі служби і ставали нашими інструкторами. Кожен, хто приходив, одразу помічав, що на місці ми не стоїмо, хоча для мене все, начебто, залишається так, як і було. Взагалі, наші випускники нам дуже багато допомагають. Звичайно, і ми їх підтримуємо, чим можемо. Навіть зараз, вже дорослими, приходять до мене і про щось радяться. Можливо, саме тому нас і поважають, що ми один одного так підтримуємо.

В 1997 році ми увійшли до Всеукраїнського дитячого патріотичного об'єднання "Майбутнє України". Не пам'ятаю точно в якому році, здається в 1998, приїхали до нас з Центру підтримки творчих ініціатив Людмила Станкевич та Лев Абрамов. Йшов якийсь тренінг і я запропонував подивитись на роботу нашої організації. Після цієї екскурсії і почалася наша співпраця. ЦПТІ розпочав надавати нам методичну підтримку, можна сказати, що його керівники в нас якусь іскринку" запалили. Дали зрозуміти, що ми не самі, і що ми комусь потрібні своєю роботою.

Володя, яким чином до Вас приходять діти, як ви з ними працюєте?

Знаєте, дехто дає дуже багато реклами про роботу гуртків. Ми цього не робимо. Як кажуть, гарний товар реклами не потребує - до нас і так йдуть. Чесно кажучи, ми навіть не знаємо, скільки в нас дітей. В Знам'янці Чайка має 4 філії. До речі, одна з них „Fire motors" - це байкери. Очолоє її Роман, теж наш випускник. Оскільки у Знам'янці я також голова Товариства сприяння оборони України, то об'єднав сили обох організацій. Відтак „Fire motors" із задоволенням працює під прапорами цих організацій. Члени клубу, до речі, є нашими волонтерами. Нещодавно, коли ми проводили

екологічну акцію, то всі байкери допомагали нам розчищати озеро.

Чим, окрім цього, займаються ваші діти?

В нас є студія шейпінгу для дівчаток, студія сучасного танцю, гурток айкідо, бодібілдинг, шашки та шахи, настільний теніс, комп'ютерне навчання і, звичайно, займаємося загальною фізичною підготовкою. Чому так? Ще давно, коли ми тільки починали, перед нами виникла проблема працевлаштування наших випускників після служби в армії. Окрім того, нам часто доводилося бачити, як діти з малозабезпечених сімей бігають між вагонами, продають пиво, ризикуючи при цьому своїм життям. Багато було в Знам'янці безпритульних дітей, що просять милостиню. Так виникла ідея якось підтримати цих дітлахів, взяти над ними шефство. Так ось, для того, щоб допомогти всім їм заробляти собі на хліб ми на базі „Чайки" організували радіо - таксі". Особливих складнощів при побудові щогли не виникало. Дівчата - наші випускниці, стали диспетчерами, а хлопці після армії, що мали автомобілі, почали працювати водіями таксі. Тепер, якщо нам потрібно вивезти дітей на акцію, ми звертаємося до наших випускників. Нині у нас близько 30 машин. 10% водіїв складають афганці, 50% - випускники. Парк розширюється, користується авторитетом і ми маємо можливості фінансувати наші заходи. До того ж в місті нас поважають, бо ми не ходимо і грошей не просимо. Якщо ж ми проводимо великі акції, то нагадуємо місцевій владі, що проводимо їх не лише для себе, а й для міста. Як правило, нам не відмовляють. Ми можемо впоратися і самостійно, але нехай і місто працює. Словосполучення дай грошей" в нас не існує. Якщо ми звертаємося до когось, то лише із пропозицією про співпрацю. Ми пропонуємо допомогу, хоча б тому, що коли ми проводимо захід самостійно, нас запитують чому ми нікого не запросили.

- Чи допомагає Вам грошима місцева влада і чи є у Вас спонсори?

Минулого року виділили для нас 2000 грн. з місцевого бюджету. Ми купили татамі, а гроші, які залишилися, використали на проїзд до Хмельницького на змагання з багатоборством. Це міжнародні змагання, в яких брали участь окрім України, ще Росія, Чехія, Білорусія. Взагалі, ця поїздка коштувала 5000 грн. - 2000 грн. знайшла „Чайка", ще 2000 грн. спонсорувало радіо - таксі", а вже 1000 грн. виділив міськвиконком. Окрім радіо - таксі" в нас ще була майстерня по виготовленню ключів. До речі хлопець, який там працював, потрапив до нас якраз „з перону". Я його загітував

прийти до Чайки, навчив, справу налагодили, а потім він пішов до армії. Ще одна фірма, в якій працюють наші випускники - „Криستم”. Це організація, що займається будівельними роботами. Поряд з дорослими випускниками там працюють і наші хлопці, засвоюють професію. Знову ж таки, від фірми нам завжди надходить підтримка. Так ми дійшли висновку, що для того, щоб працевлаштовувати випускників, спочатку потрібно створювати їм місце роботи. Члени нашої організації, в свою чергу, залучають іншу молодь і так новостворена бізнес-структура стає нашим спонсором.

Ще раз нагадую, що Чайка неприбуткова організація, але структури, які навколо нас створюються, допомагають нам вижити. Звичайно, це не межа. Ми будемо йти далі. Я вважаю, що настане такий час, коли не ми будемо просити гроші, а самі бізнесмени будуть приходити до нас і їх пропонуватимуть. А ми їх брати не будемо. Чому? Про це в наступний раз розкажу.

Проект, який отримав підтримку ІСАР "Єднання" Ви присвятили волонтерській діяльності. Чому, адже у "Чайки" стільки форм діяльності?

В принципі, ми завжди цим займалися. У нас в місті є сім родин загиблих афганців і наші діти їм постійно допомагають. Та н іншу роботу вони залюбки роблять. А особливо зацікавила мене тема волонтерства у Сполучених Штатах. Я коли зі стажування приїхав, пам'ятаєш ми їздили по проекту "Гармонія", тоді й вирішив цей напрямок у нас розвивати. Мені там сам підхід до справи сподобався. Усім волонтерам у США видають сертифікати, в яких засвідчується участь людини в тій, чи іншій організації. В будь-якому учбовому закладі такий документ - це тільки "+", у них це престижно. Ось я й подумав, що потрібно підняти роль волонтерства вдома, залучати наших дітей до активної участі у житті громади, робити таку діяльність популярною. Створити базу даних, щоб кожен член організації при вступі заповнював анкету, отримував посвідчення. Мені здається, дітей це трохи дисциплінує. До того ж, можна і в нас систему сертифікатів запровадити, зробити її престижною. Вигадати свою форму, видавати сертифікати учасникам акцій, щоб діти гордилися тим, що займаються волонтерством. Одне слово, написали ми грант, виграли, ось тепер будемо його в життя втілювати. А взагалі, проектів у нас ще дуже багато.

Розмову вела Е. Мороко

ЦВМ "ЧАЙКА"

вул. Калініна, 109 м. Знам'янка, Кіровоградська обл. 27400 Україна

ЯК пережити аудит (поради бухгалтера)

Коли говорять про діяльність організацій третього сектору, то ІЦ багато уваги приділяється тим, хто безпосередньо працює на першому плані - це керівники, тренери, консультанти. Але досить часто забувають про роботу тих, хто знаходиться поза увагою громадськості. Такими працівниками є бухгалтери організацій. Взагалі, якість роботи цієї професійної групи, можна порівняти зі щастям: коли все добре - його не помічаєш. Коли ж вже все стає погано, тоді, часто буває занадто пізно. Важко не погодитися, що від вміння знавців провадок" залежить дуже багато. Найоб'єктивнішим екзаменом для них є аудит, особливо тоді, коли цей захід ініційовано фондом, що фінансує НДО. Оскільки, бухгалтери, так само, як інші потребують інформації для обміну досвідом між колегами по професії то пропонуємо декілька порад, щодо подолання складних ситуацій.

У багатьох бухгалтерів і керівників громадських організацій, при слові «аудит» виникають не дуже приємні відчуття, а іноді й зовсім неприємні. Деякі ж професіонали вважають аудиторську перевірку іспитом для оцінки своєї профмайстерності. Сподіваємося, що ця стаття буде корисною для кожної з категорій. Для багатьох працівників тема, яку ми розглядатиме є давно відомою, але буде не зайвим згадати деякі моменти, які допоможуть спокійно пройти аудиторську перевірку.

Існує ряд запитань, які є обов'язковими при проведенні кожної аудиторської перевірки, тому необхідно звернути увагу, щоб відповісти на них:

1. Для кожного бухгалтера не є таємницею, як оформити придбання, безоплатне одержання й вибуття товарно-матеріальних цінностей (ТМЦ) згідно вимог П(С)БО 9 «Запаси». На підприємстві існують типові форми первинних документів для обліку запасів, одним з необхідних є «*Акт на списання товарно-матеріальних цінностей*», що підтверджує цільове використання ТМЦ. Даний акт зазначає з якою метою були використані ТМЦ,

ЗНАЙОМСТВО зблизька

і з якою діяльністю (проектною, інформаційною, консультативною і т.д.) вони були пов'язані. Його форма може бути довільною, але затвердженою наказом керівника чи окремим додатком до наказу про облікову політику підприємства. Також щомісяця керівник може завіряти обрану форму своїм підписом.

2. Важливим документом, що складається в довільній формі і є необхідним додатком до авансового звіту по відрядженню є «*Аналітичний звіт про відрядження*». Цей документ містить декілька пунктів, зміст і порядок яких може змінюватися залежно від того, що бухгалтер і керівник організації вважає пріоритетним для своєї організації. Ними є:

номер і дата наказу на здійснення відрядження;

П.І.Б. особи, що направляється до відрядження;

пункти призначення;

назва підприємства, організації призначення;

мета відрядження;

термін відрядження;

аналітичний звіт (пункт у якому особа, що направлялася до відрядження, звітує про те, що було здійснено протягом відрядження). Аналітичний звіт завіряють своїми підписами особа, що була направлена та керівник організації.

3. Ще одним важливим документом, що підтверджує факт цільового використання коштів є акт на списання послуг постачальників телефонного, мобільного зв'язку й надання послуг доступу до мережі Інтернет, тобто «*Акт на списання послуг телефонного зв'язку*», «*Акт на списання послуг мобільного зв'язку*» і т.д. Списання послуг ведеться окремо стосовно кожного постачальника й здійснюється щомісяця. Крім акту, наданого постачальником послуг, на підприємстві складається внутрішній акт (форма цього акту засвідчується так само, як і форма «Акту на списання ТМЦ»). Там окремим пунктом зазначається, що всі надані послуги були використані у службових завданнях і пов'язані з діяльністю організації.

На початку року, наказом про облікову політику створюється інвентаризаційна комісія. Протягом року вона здійснює не тільки облік надходжень, оцінку й вибуття основних коштів і нематеріальних активів, інвентаризацію каси і ТМЦ по підприємству, але й займається оформленням всіх цих списань та відповідних документів.

ЦПТІ

а/с4/30, М.Кіровоград, 25006

тел./факс: (0522)351576

e-mail: rc@cpti.kr.ua

МЕРЕЖА громадянської дії в Україні (UCAN)

ХТО МИ

"Мережа громадянської дії в Україні" (UCAN) - це чотирьохрічний проект, що підтримує розвиток громадянського суспільства в Україні. Проект UCAN фінансується Агентством Сполучених Штатів Америки з міжнародного розвитку (USAID) та впроваджується Інститутом Сталих Спільнот (ISC). Проект UCAN допомагає громадянам взяти на себе відповідальність за суспільство, у якому вони живуть, сприяючи їх активному залученню до усіх сфер суспільного життя. Надаючи гранти, тренінги та можливості для взаємодії, UCAN підтримує громадянські ініціативи та громадські об'єднання, що спонукають до дії та зорієнтовані на конкретні результати, а також допомагає їм ефективніше обстоювати пріоритети, конструктивно співпрацюючи з владою та бізнесом. Інститут Сталих Спільнот (ISC)- це незалежна громадська організація, що допомагає громадам у демократичних країнах, а також у тих країнах, де демократія тільки розвивається, вирішувати нагальні проблеми суспільного життя для побудови кращого майбутнього. ISC надає спільно там і організаціям, що їх підтримують, тренінги, консультації та фанти, необхідні для вирішення їх проблем, а також для визначення власного шляху розвитку після того, як підтримка ISC закінчиться. У своїй діяльності ISC зосереджує увагу на екологічних, економічних та суспільних питаннях, а також на необхідності комплексного підходу до їх вирішення задля досягнення сталого успіху.

ПРОЕКТ UCAN

"Мережа громадянської дії в Україні" (UCAN) зосереджує головну увагу на посиленні потенціалу організацій громадянського суспільства, які виконують провідну роль у розвитку третього сектору і суспільства загалом. Проект UCAN підтримує ініціативи, спрямовані на вирішення проблем, найбільш актуальних для громадян України, а також на реалізацію конкретних проектів, що мають творчий потенціал та можуть забезпечити реальні зміни.

Проект UCAN надає *гранти*, пропонує *тренінги* та *інформаційні ресурси* широкому колу громадських організацій, різних за розміром та

рівнем розвитку, що працюють у різних регіонах України. Проект забезпечує взаємодію з широкою громадськістю, залучаючи громадян до роботи у громадських організаціях та об'єднаннях, організовуючи цільові програми з розвитку лідерства, а також інформуючи широкі суспільні верстви про діяльність третього сектору. Проект ПСАК співпрацює з українськими партнерами, що поділяють підхід Інституту Сталих Спільнот до реалізації Проекту та забезпечують фахову експертизу, необхідну для досягнення його цілей. *Партнери з впровадження* та *Партнери з обміну ресурсами* передають їх багатий досвід та глибоке розуміння шляхів вирішення важливих проблем розвитку громадянського суспільства, а відтак допомагають громадянам України зміцнити свій голос у суспільстві, а організаціям громадянського суспільства - стати впливовішими та ефективнішими.

ПАРТНЕРИ ПРОЕКТУ ПСАК З ВПРОВАДЖЕННЯ

ІСАР "Єднання"

Ініціативний центр сприяння активності та розвитку громадського почину - ІСАР "Єднання" - є партнером проекту ГІСАІЧ з надання малих грантів щойно створеним та менш розвинутим організаціям громадянського суспільства для реалізації проектів з адвокати у регіонах України. Асоціація також проводить навчальні програми для жінок з розвитку лідерства. *Інтерв'ю з Україна* Недержавна організація Інтерв'ю з Україна проводить для організацій громадянського суспільства - грантерів ПСАК тренінги з розвитку комунікаційних стратегій та інформаційної діяльності, а також пропонує ОГС інноваційні тренінгові програми щодо використання Інтернет технологій та розробки веб-сайтів. Ці програми допомагають ОГС розширювати коло клієнтів і налагоджувати нові партнерські стосунки. Інтерв'ю з Україна також відіграє важливу роль у поширенні успішних історій про діяльність ОГС за допомогою місцевих засобів масової інформації.

Творчий Центр Каунтерпарт Провідна недержавна організація Творчий Центр Каунтерпарт є партнером Проекту у проведенні досліджень та збору даних щодо діяльності організацій громадянського суспільства. Центр проводить щорічне опитування ОГС в Україні, яке дає можливість отримати повну та всебічну інформацію про стан розвитку третього сектору, зокрема та громадянського суспільства в цілому.

Фундація "Європа ХХІ"

ЗНАЙОМСТВО зблизька

Аналітичний центр Фундація "Європа ХХІ" співпрацює з Проектом ГІСАН з метою зміцнення спроможності організацій громадянського суспільства ефективно представляти та захищати свої інтереси, а також впливати на розвиток громадянського представництва в Україні. Кращий досвід впровадження кампаній з адвокати передається регіональним та місцевим ОГС. **Інститут Громадянського Суспільства** Співпрацюючи з проектом UCAN, аналітичний центр Інститут Громадянського Суспільства надає допомогу в удосконаленні правового середовища, необхідного для розвитку організацій громадянського суспільства, а також захищає інтереси ОГС у парламенті України.

Youth CAN

Громадська організація "Youth can" об'єднує молодих людей, які присвятили себе громадській освіті та розвитку лідерства серед українських студентів та молодих фахівців. Партнери проекту ПСАІ з обміну ресурсами **Інститут Адвокати (The Advocacy Institute, Washington, USA)**

Інститут Адвокати (The Advocacy Institute) проводить у Вашингтоні тренінгові програми з адвокати для лідерів організацій громадянського суспільства України. Після повернення з навчання, учасники програм тісно співпрацюють між собою, розробляючи розширену програму щодо представництва інтересів та захисту прав організацій та громадян, а також поширюють успішний досвід застосування кампаній адвокати в Україні. **Міжнародний Центр Некомерційного Права (International Center for Not-For Profit law, Washington, USA)**

Міжнародний Центр Некомерційного Права тісно співпрацює з UCAN у рамках проекту "Законодавча реформа у третьому секторі України", що спів-фінансується Фондом Чарльза Стюарта Мотта (США). Центр проводить навчання та надає технічну підтримку організаціям громадянського суспільства, урядовцям та юристам в удосконаленні правового середовища, що впливає на розвиток ОГС в Україні, а також допомагає ОГС поліпшувати фінансовий менеджмент та систему внутрішнього управління. Контакти UCAN

вул. Володимирська, 47, офіс № 9, м. Київ,
Україна, 01034

тел.: (+38 044) 494 45 97 і факс:

(+38 044) 229 48 34

e-mail: ucan@ucan-isc.org.ua

web: www.ucan-isc.org.ua

БІБЛІОТЕЧКА для НДО

Технологія розвитку інформаційно – методичної мережі для громадського сектору на регіональному рівні. Частина 1. (Азарова Т.В., Абрамов Л.К., ЦПТІ, 2004, 68 ст.)

Останні роки нашого життя переконливо продемонстрували, що демократична трансформація українського суспільства неможлива без спільних зусиль активних громадян, об'єднаних в громадські та благодійні організації, влади, представників бізнесу та ЗМІ. Ідеєю, що може об'єднати усі різноманітні сили нашого суспільства є вирішення соціальних проблем, а найбільш вдалою формою є розвиток місцевих громад. Саме тому автори видання намагалися донести до читача позитивний досвід діяльності Центру підтримки творчих ініціатив. Як відомо, ЦПТІ спромігся побудувати на засадах соціального партнерства інформаційно-консультативну мережу в державних закладах культури. Її діяльність спрямована на задоволення інформаційних та організаційних потреб, що виникають в місцевих громадах в процесі вирішення соціальних проблем. Дуже важливим для діяльності Центру підтримки творчих ініціатив було те, що протягом 1999-2004рр. організацію підтримували Міжнародні благодійні інституції, зокрема Фонд Євразія, який постійно надавав ресурси для діяльності та інституційного розвитку ресурсних центрів України (до мережі яких в 1999 році приєднався ЦПТІ). Така допомога дозволила Центру працювати, дотримуючись високих стандартів в роботі, розвивати кадровий потенціал організації. Саме це і стало одним з головних чинників успіху ЦПТІ.

Книга стане в нагоді працівникам НДО всіх професій.

Безкоштовно отримати видання можна надіславши офіційний лист-запит на бланку вашої організації, завіреного печаткою на адресу Центру підтримки творчих ініціатив: ЦПТІ, а/с 4/30, Кіровоград, 25006, Україна

Увага! Готується до друку третій наклад навчально методичного посібника ІСКМ "Інформаційне забезпечення процесу рішення соціальних проблем на місцевому рівні" (Азарова Т.В., Абрамов Л.К., - ІСКМ, Кіровоград, - 2003, 116с.) Видання присвячено опису інформаційних механізмів, покликаних допомогти у досягненні позитивних результатів при мінімальних витратах, у вирішенні соціальних проблем місцевими громадами. Посібник акцентує увагу саме на локальному рівні, де традиційні форми інформаційного забезпечення громадської активності не завжди ефективні, але існують інституції, які в змозі допомогти у цій справі всім небайдужим до вирішення соціальних проблем. Матеріал складається з наступних розділів:

1. Рішення соціальних проблем на місцевому рівні.
2. Інформація. Інформаційний простір. Інформаційний обмін.
3. Роль інформаційного обміну у вирішенні соціальних проблем.
4. Інформаційний потенціал третього сектору.
5. ЗМІ та громадянське суспільство.
6. Традиційні форми зв'язку НДО та ЗМІ.
7. Характеристика деяких інститутів інформаційного забезпечення рішення соціальних проблем.

Безкоштовно отримати видання люмена надіславши офіційний лист-запит на бланку вашої організації, завіреного печаткою на адресу Інституту соціокультурного менеджменту: ІСКМ, а/с 4/30, Кіровоград, 25006, Україна

"НДО-Інформ" (Кіровоград, ІСКМ, -1999-2004) ІСКМ видає бюлетень "НДО-Інформ", у якому подається інформація про роль НДО в Україні та за її межами, про основні принципи існування цих організацій, про позитивний досвід та перспективи. Для того, щоб безплатно отримувати примірник бюлетеню, необхідно надіслати на поштову адресу ІСКМ офіційний лист-запит з печаткою організації.
ІСКМ, а/с 4/30, М.Кіровоград, 25006, Україна.,

СЛУЖБА "Добродія Київська" ІСАР "Єднання"

ЗАГАЛЬНА ШФОРМАЦІЯ

В межах своєї служби "Добродія Київська" Ініціативний центр сприяння активності та розвитку громадського почину "Єднання" (ІСАР "Єднання") продовжує конкурс проектів неприбуткових громадських організацій (далі - організації громадянського суспільства, ОГС) України.

Мета конкурсу полягає у сприянні розбудові громадянського суспільства через підтримку ОГС, які представляють і захищають інтереси громадян, впливають на формування громадської думки і на процес прийняття рішень у державі, сприяють розвитку демократичного управління, в тому числі звітності влади перед громадою.

В межах конкурсу будуть надані гранти ОГС на впровадження проектів у різних сферах суспільного життя. Передбачається підтримка конкретних заходів, таких як: просвітницькі акції та кампанії, тренінги, надання консультацій, проведення круглих столів і громадських слухань стосовно шляхів вирішення існуючих проблем тощо.

Проекти, які претендують на фінансування в межах конкурсу, мають відповідати таким загальним вимогам:

- > бути спрямованими на залучення населення до участі у вирішенні нагальних місцевих проблем;
- > передбачати просвітницькі заходи, спрямовані на підвищення рівня соціальної освіченості та активності населення;
- > закладати основи для подальшої діяльності в обраному напрямку після завершення виконання проекту.

Технічні проекти і проекти, які передбачають політичну та комерційну діяльність, не розглядаються.

До участі у конкурсі запрошуються усі зареєстровані українські громадські організації, які є неприбутковими, працюють задля становлення громадянського суспільства і мають на меті представлення та захист інтересів громадян у будь-якій сфері суспільного життя - економічній, соціальній, екологічній, культурній тощо. Окремі громадяни, ініціативні групи та незареєстровані організації теж мають можливість брати участь у конкурсі. В такому разі вони повинні звернутися до зареєстрованої ОГС, яка візьме на себе повну

відповідальність за виконання гранту згідно з законодавством як України, так і США.

Кошти грантів можуть бути використані виключно на громадську діяльність у повній відповідності із затвердженим проектом та передбачати такі витрати: оренда обладнання, транспорту і приміщення, використання засобів зв'язку, придбання витратних матеріалів, канцтоварів і обладнання, витрати на відрядження, заробітна плата з урахуванням усіх податків, сплата послуг сторонніх організацій для виконання робіт в межах гранту, банківські послуги. На купівлю обладнання може бути використано не більше 20 % від загальної суми гранту. Сума усіх додаткових коштів на виконання проекту (включаючи внесок Вашої організації, суми, які ошукуються з інших джерел та будь-який інший матеріальний внесок - транспортом, добровільною працею, безкоштовною орендою тощо) обов'язково має складати не менше 10% суми, яка ошукується у ІСАР "Єднання".

Кінцевий термін виконання проектів не повинен бути пізнішим за 30 березня 2005 року

Максимальний обсяг гранту - 3000 доларів США.

ПОРЯДОК ПОДАННЯ ЗАЯВОК НА ГРАНТИ

Загальні вимоги до пакету матеріалів заявки на гранти Пакет матеріалів заявки на грант повинен складатися з таких документів (надрукованих на друкарській машинці або комп'ютері українською або російською мовами, в одному екземплярі):

- анкета-заявка на отримання гранту згідно з наведеною нижче формою, обсягом не більше 7 сторінок тексту шрифтом не менше 12-го розміру (не враховуючи сторінок бюджету);
- резюме та посадові інструкції (перелік обов'язків та зайнятості при виконанні проекту), обсягом не більше 1 сторінки на кожного виконавця проекту;
- копія статуту організації;
- копія свідоцтва про реєстрацію організації;
- копія довідки податкової інспекції (за місцем реєстрації) про внесення організації до Реєстру неприбуткових організацій та установ, де обов'язково вказаний код неприбутковості.

У випадку подання неповного пакету матеріалів заявка розгляду не підлягатиме.

Просимо Вас обов'язково впевнитися в тому, що ми отримали на діслані нам матеріали (телефон: (044) 201-01-60; електронна пошта:

ednannia@isar.kiev.ua

"ДОБРОДІЯ КИЇВСЬКА", ІСАР "ЄДНАННЯ"*

Пошта: а/с 447, Київ 03150, Україна

Кур'єрська служба: м. Київ, вул. Предславинська, буд. 26-а, кв. 53

МІЖНАРОДНИЙ фонд "Відродження"

Інформаційна програма Міжнародного фонду "Відродження" (МФВ) оголошує конкурс "Розбудова мережі соціального партнерства задля підтримки місцевої філантропії та соціального розвитку громади з використанням інформаційно-комунікаційних технологій". Мета конкурсу — сприяти налагодженню дієвих механізмів партнерства між публічною владою, громадськістю та приватним сектором (бізнесом) у процесах місцевого розвитку через заохочення використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у соціальному розвитку територіальних громад. Конкурс направлено на сприяння переходу від державно-адміністративної системи управління соціальним захистом та розвитком територіальної громади, до системи, яка працює на засадах реального соціального партнерства й використовує ресурси усіх секторів громади в поєднанні із сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями.

Пріоритети:

- розробка організаційно-правових моделей функціонування мережі соціального партнерства;*
- покращення місцевої нормативно-правової бази в галузі надання соціальних послуг;*
- створення мережі підтримки місцевої філантропії та соціального розвитку;*
- створення умов для більш прозорості та відкритої роботи місцевих органів влади;*
- організація та проведення дослідження передумов формування мережі соціального партнерства;*
- дослідження середовища, інституцій та якості надання соціальних послуг;*
- формування аналітичних звітів; публічне обговорення та презентація результатів дослідження;*
- створення Єдиного (віртуального) центру соціальних послуг;*

- модернізація/розробка та затвердження нових місцевих процедур;*
- створення інформаційно-аналітичних систем соціальних служб міста й інших надавачів соціальних послуг;*
- визначення номенклатури електронних послуг та запровадження їх надання; організація навчання; створення електронних процедурних довідників;*
- інформування громадян: про соціальні послуги та порядок їх отримання; механізми функціонування органів місцевої влади, їхні обов'язки щодо надання соціальних послуг; інформація про ухвалені нормативно-правові акти органів державної влади та місцевого самоврядування ("регіональне законодавство он-лайн", програми територіального/галузевого розвитку, ухвалені бюджети відповідних територіальних органів влади, інформація про виконання цих програм та бюджетів, дані органів статистики тощо); про захист прав споживачів соціальних послуг;*
- заохочення громадян: організація розгляду звернень громадян, що надходять в електронному вигляді; залучення зацікавлених сторін до обговорення актуальних проблем місцевого, регіонального та державного розвитку; моделювання дебатів, обмін думками та інформацією; проведення публічних дебатів і конференцій із використанням новітніх інформаційно-комунікаційних технологій;*
- консультування громадян: забезпечення двосторонньої комунікації та взаємодії між громадянином та відповідним органом державного регіонального / муніципального управління; рівність прав доступу до інформації органів управління; інформація про соціальні послуги;*
- залучення громадян: залучення громадян до процесу розробки проектів та врахування висловлених ними зауважень і пропозицій у процесі вироблення відповідних владних рішень, створення та забезпечення інформаційно-комунікаційних умов вільного спілкування між громадськими організаціями, бізнесом тощо.*
- впровадження моніторингу якості надання соціальних послуг як інструменту формування ефективної місцевої політики.*

Пріоритет матимуть проекти, що гарантують створення умов для організації та роботи мережі соціального партнерства, зокрема:

наявність команди, що демонструє співпрацю між органами місцевих державних адміністрацій та місцевого самоврядування, недержавними громадськими організаціями та приватним сектором (бізнесом);

нові підходи до організації інфраструктури та забезпечення трансформації управління в зручну систему інформаційних послуг для громадян через використання нових інформаційно-комунікаційних технологій;

забезпечення формулювання політики та консультаційних послуг для громадян;

створення віртуального ресурсу про структуру діяльності мережі наявними системами інформаційних послуг для громадян (наприклад, інформування громадян, аналітичні дослідження, звіти різноманітних незалежних та спеціальних слідчих або контрольно-ревізійних комісій, створених органами влади; інформація щодо змісту та перебігу реформування системи пенсійного забезпечення, оподаткування, створення "калькулятора податків" тощо).

Обов'язковою умовою підтримки проекту є наявність мінімум 30% фінансування від вартості проекту в одному регіоні з боку державних та муніципальних органів управління та мінімум 50% фінансування від вартості проекту з боку приватного сектору (бізнесу).

Усі проекти, крім інших вимог щодо свого оформлення, повинні містити у вигляді додатків:

чітку структуру мережі; перелік напрямів та форм діяльності мережі; список та СУ виконавців проекту; підтвердження підтримки функціонування мережі та взаємодії між органами місцевих державних адміністрацій та виконавчої влади, місцевого самоврядування, недержавними громадськими організаціями та приватним сектором.

Проекти, що не відповідають цим вимогам, розглядатися не будуть.

Максимальний розмір очікуваного від МФВ гранту — 20 000 доларів США. Останній термін подання проектів — 1 жовтня 2004 року.

Результати розгляду проектів за конкурсом буде оголошено до 15 листопада 2004 року.

Відділ управління проектами, Міжнародний фонд "Відродження", вул.

Артема (Січових стрільців), 46, м. Київ, 04053

Фонд офіційно підтверджує факт отримання проектів листом, який надсилається аплікатам упродовж 7 днів із моменту отримання кореспонденції.

Просимо звернути увагу:

розглядаються тільки оригінали проектів (з підписами і печаткою);

проекти, що надійдуть до Фонду після закінчення вказаного в оголошенні терміну, не розглядатимуться;

надіслані факсом та електронною поштою проекти до розгляду не беруться;

МФВ не надає грантів політичним партіям, релігійним громадам та приватним (фізичним) особам;

подані на конкурс матеріали не повертаються та не рецензуються;

про результати конкурсів учасників повідомлять письмово;

остаточне рішення Фонду щодо проекту або заявки перегляду не підлягає;

причини відмови у підтримці проекту не повідомляються.

Комплект інформаційних матеріалів і аплікаційні форми за конкурсом можна отримати звичайною поштою, попередньо надіславши Ваш запит менеджерів відповідної програми чи асистентів.

МІЖНАРОДНИЙ ФОНД "ВІДРОДЖЕННЯ"

вул. Артема (Січових стрільців), 46, м. Київ, 04053,

Телефон: (044) 461 97 09

Факс: (044) 216 76 29

Web: <http://www.irf.kiev.ua>

КОНТАКТНІ ОСОБИ:

Олеся Архипська, директор Інформаційної програми

Наталія Монахова, асистент Інформаційної програми

e-mail: monakhova@irf.kiev.ua